

Ανδρέας Κ. Θεοφίλου

Η πυρηνική βόμβα της Κρήτης

Λίγο απίστευτη η είδηση του *Βήματος* της 28 Νοεμβρίου για το μη ειδικό: Μια πυρηνική βόμβα βρίσκεται κάπου στο βυθό του Λιβυκού Πελάγους κοντά στην Κρήτη. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, η βόμβα αυτή έπεσε από υποβρύχιο των ΗΠΑ κατά τη διάρκεια ασκήσεων. Για τον ασχολούμενο με τα πυρηνικά δεν είναι παράξενο, μια και δεν είναι η πρώτη φορά που βρίσκεται αντιμέτωπος με μια τέτοια είδηση. Ο ίδιος ο υπουργός Άμυνας κ. Τσοχατζόπουλος ουσιαστικά με τη δήλωσή του επιβεβαίωσε την πληροφορία, μια και μας διαβεβαίωσε ότι «τα τελευταία χρόνια δεν έχει χαθεί πυρηνική βόμβα», που ο γνωρίζων τις συμβλλικές διατυπώσεις των πολιτικών, συμπεραίνει ότι παλιότερα είχε γίνει κάτι τέτοιο, αλλιώς η δήλωσή του δεν θα περιείχε το χρονικό περιορισμό «τα τελευταία χρόνια». Βέβαια ο αναγνώστης θα διερωτηθεί αν οι Αμερικανοί μας ενημερώνουν για κάθε είδους πρόβλημα που προκαλούν στη χώρα μας. Αυτό θα ήταν παράξενο. Ειδικά για τα πυρηνικά όπλα, καμιά δικαιοδοσία δεν έχουν οι ελληνικές αρχές ενώ μόνο με διπλωματικό τρόπο ομολογείται η εγκατάστασή τους στο ελληνικό έδαφος, ακόμη και όταν γίνεται είδηση που μεταδίδεται από τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία. Ευτυχώς ο τώως υπουργός Εξωτερικών κ. Παγκαλός μας διαβεβαίωσε πριν 2 χρόνια, ότι τα παλαιάς τεχνολογίας πυρηνικά όπλα, που ήταν επικίνδυνα, έχουν απομακρυνθεί... Η δήλωσή του δίνει διαβεβαίωση για την απομάκρυνση των παλαιάς τεχνολογίας. Συμπέρασμα: Τα πιο καινούρια παρα-

μένουν, αλλιώς δεν είχε λόγο να περιορίσει τη διαβεβαίωσή του στα παλαιά.

Θα ήταν παράξενο αν δεν υπήρχαν χαμένα πυρηνικά όπλα. Ιδιαίτερα την εποχή του ψυχρού πολέμου, είχαμε συνεχείς πτήσεις πυρηνικών βομβαρδιστικών αεροπλάνων και ο εναέριος χώρος μας κάθε άλλο παρά εξαιρείτο από τέτοιες πτήσεις. Τα αεροπλάνα αυτά πολλές φορές λόγω έκτακτης ανάγκης αναγκάζονταν να απαλλαγούν από το φορτίο τους, δηλαδή αναγκάζονταν να πετάξουν τις πυρηνικές τους βόμβες. Μάλιστα, το Νοέμβρη του 1950, που μια τέτοια βόμβα έπεσε σε καναδικό έδαφος, λόγω έκτακτης ανάγκης του υπερπτάμενου βομβαρδιστικού των ΗΠΑ, μετά την κρούση στο έδαφος, έκανε έκρηξη η χημική εκρηκτική της ύλη, διασπείροντας ραδιενεργό υλικό σε μεγάλη έκταση. Ευτυχώς η βόμβα αυτή δεν είχε την πυρηνική της γόμωση, αλλιώς θα ήταν δύσκολο να μην έχουμε θύματα. (Για το μη ειδικό, εδώ σημειώνουμε ότι για να γίνει πυρηνική έκρηξη είναι απαραίτητο να γίνει πρώτα μια έκρηξη χημικής εκρηκτικής ύλης, ώστε τα κομμάτια του ουρανίου ή πλουτωνίου να πλησιάσουν μεταξύ του με μεγάλη ταχύτητα, ώστε να αποτελέσουν υπερκρίσιμη μάζα). Ένα άλλο περιστατικό που έγινε ευρέως γνωστό στη δεκαετία του 1960 ήταν παρόμοιο επεισόδιο, όπου μια βόμβα έπεσε στις ακτές της Ισπανίας Ευτυχώς χωρίς να κάνει έκρηξη. Και στην αγγλική βάση στο Ακρωτήριο της Κύπρου, όπως μας πληροφορεί η *Sunday Telegraph* της 28 Ιουνίου 1998,

από πυρηνικές βόμβες τύπου WE-177 έγινε διαρροή Τριτίου, που είναι ραδιενεργό αέριο με χρόνο ημιζωής δώδεκα χρόνια. Οι διαρροές διαπιστώθηκαν σε δυο περιπτώσεις, το Σεπτέμβριο του 1973 και το Μάρτιο του 1974. Περισσότερο να πούμε ότι δεν ενημερώθηκε η κυβέρνηση της Κύπρου, όπως και καμιά κυβέρνηση δεν ενημερώνεται, κατά πάγια τακτική. Πάγια τακτική επίσης είναι να μην ενημερώνεται η κοινή γνώμη για τέτοια ατυχήματα.

Ας δούμε όμως τι σημαίνει μια βόμβα στο βυθό της θάλασσας, αν δεν περισυλλεγεί έγκαιρα. Λόγω της μεγάλης διαβρωτικότητας του θαλάσσιου νερού, που επιταχύνεται από τη ραδιενέργεια της πυρηνικής γόμωσης, το περίβλημα της βόμβας μετά από μερικά χρόνια θα υποστεί ρωγμές, με αποτέλεσμα να έχουμε διαρροή πυρηνικού υλικού, που κατά πάσα πιθανότητα θα είναι πλουτώνιο, λόγω της υπεραφθονίας του ως κατάλοιπο των πυρηνικών αντιδραστήρων. Το πλουτώνιο δεν είναι μόνο ραδιενεργό υλικό, αλλά είναι και χημικά τοξικό. Σύμφωνα με τις έρευνες που παρουσιάζει στο σχετικό βιβλίο της η «οργάνωση των γιατρών κατά των πυρηνικών και βιολογικών όπλων», 37 εκατομμυριοστά του γραμμαρίου αυτού του υλικού προκαλούν με βεβαιότητα καρκίνο στο θώρακα και στα οστά. Το υλικό αυτό είναι τοξικό για τον άνθρωπο σε δόσεις της τάξης του ενός εκατομμυριοστού του γραμμαρίου. Έτσι, κάνοντας κανείς έναν υπολογισμό για ποσότητα 20 κιλών, συμπεραίνει ότι μια περιοχή με ακτίνα περίπου εκατό χιλιόμετρα γύρω

από τη βόμβα, θα είναι επικίνδυνα μολυσμένη. Το συμπέρασμα αυτό βγαίνει όταν υποθέσουμε ότι η εξάπλωση του υλικού θα είναι ανομοιογενής. Λόγω της τρικυμίας και των θαλάσσιων ρευμάτων, το πλουτώνιο τελικά θα κατακαθίσει κυρίως στο βυθό, λόγω σχηματισμού δυσδιάλυτων χημικών ενώσεων. Επιπλέον πρέπει να πάρουμε υπόψη ότι τα ψάρια δεν θα μένουν μόνο σε αυτή την περιοχή...

Ευτυχώς για μας, εφόσον αρχίσει η διαρροή, ένεκα του εύκολου τρόπου ανίχνευσης της ραδιενέργειας, η πυρηνική βόμβα μπορεί να ανιχνευθεί αν και με αρκετό κόστος, εφόσον δεν δώσουν τις σχετικές πληροφορίες οι ιθύνοντες των ΗΠΑ. Βέβαια, υποχρέωση της ελληνικής κυβέρνησης είναι να ζητήσει από τη χώρα αυτή να μαζέψει όλες τις πυρηνικές της βόμβες που κατά καιρούς έχουν χαθεί, έστω και αν δεν βρίσκονται στα ελληνικά χωρικά ύδατα. Η επιμονή των ΗΠΑ για υπογραφή συμφωνίας για συνεργασία σε θέματα πυρηνικής προστασίας, φαίνεται ότι κάτι κρύβει...

Στο διεθνές ορίζοντα, ο Γέλτσιν, ένεκα των πιέσεων που δεχόταν για την Τσετσενία, προσπάθησε να χρησιμοποιήσει την πυρηνική απειλή, υπενθυμίζοντας το πυρηνικό οπλοστάσιο της Ρωσίας. Πάει όμως η εποχή που η Ρωσία υπολογιζόταν σαν ισχυρή παγκόσμια δύναμη. Έτσι ο Πούτιν, πρωθυπουργός της χώρας αυτής, έχοντας επίγνωση της κατάστασης της χώρας, έκανε αμέσως δηλώσεις για να συμμαζέψει τις μεγαλοστομίες του Γέλτσιν.